

**Dokument postupu k riešeniu udalosti výskytu
COVID-19**

KP01_COVID-19

Krízový plán k riešeniu udalosti výskytu COVID-19

	Vypracoval	Schválil
Meno	Mgr. Lucia Minková	Ing. Martina Rozenbergová
Funkcia	Riaditeľka ZSS	starosta Obce
Dátum	06.03.2020	06.03.2020
Podpis		

OBSAH

1	CIEĽ	3
2	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SARS-COVID-19	11
3	OPATRENIA V ZARIADENÍ	4
3.1	VYTVORENIE ORGANIZAČNÉHO TÍMU	4
3.2	KLIENT - NÁSTUP DO ZSS	4
3.3	KLIENT - V ZSS	4
3.4	KLIENT - PO UKONČENÍ HOSPITALIZÁCIE V ZDRAVOTNÍCKOM ZARIADENÍ	5
3.5	PERSONÁL ZSS	6
4	HYGIENICKÉ, SOCIÁLNE, DIŠTANČNÉ OPATRENIA	7
4.1	MANIPULÁCIA S BIELIZŇOU	8
4.2	MANIPULÁCIA S ODPADMI	9
5	EPIDEMIOLOGICKÉ VÝŠETRENIE, TESTOVANIE KLIENTOV A ZAMESTNANCOV V PRÍADE NÁKAZY	10
6	PRIEBEH ČINNOSTÍ - IZOLÁCIA	10
6.1	PREVENTÍVNA FÁZA/ČAS	10
6.2	PRÍPRAVNÁ FÁZA/ČAS	12
6.3	INTERVENČNÁ FÁZA/KRÍZOVÝ PLÁN PČAS KARANTÉNY ZARIADENIA	15
7	SÚVISIACE PODKLADY A DOKUMENTY	20
7.1	PRÍLOHY - FORMULÁRE, VZORY A TLAČIVÁ	21
7.2	LITERATÚRA	21
8	INFRAŠTRUKTÚRA / MATERIÁLNE ZABEZPEČENIE	21
9	RIZIKÁ	21
10	PLÁN UVOĽŇOVANIA OPATRENÍ V ZARIADENÍ	22

1 Cieľ

Cieľom je zabezpečenie ochrany klientov a personálu ZSS Jesienka počas pandémie COVID-19, nariadiť pracovný postup pre odborných zamestnancov na jednotlivých úsekoch, ktorý zistí podozrenie nákazy klienta a zaškolenie odborných zamestnancov pre výkon v mimoriadnej udalosti.

Cieľová skupina: Zamestnanci, odborní zamestnanci a klient zariadenia

2 Základné informácie o SARS-COVID-19

Koronavírus SARS-CoV-2 spôsobujúci ochorenie COVID-19 bol identifikovaný v Číne na konci roka 2019. Ppredstavuje nový kmeň, ktorý u ľudí nebol doposiaľ známy. Odhadovaný inkubačný čas (t. j. čas medzi expozíciou vírusu a nástupom symptómov) ochorenia je 2 až 14 dní. K najčastejším príznakom ochorenia patrí: horúčka, kašeľ, sťažené dýchanie, bolesť svalov, bolesť hlavy, únava.

Ochorenie patrí medzi kvapôčkovú infekciu. Vírus sa prenáša najmä prostredníctvom malých kvapiek pri kýchaní, kašľaní, alebo keď sú ľudia spolu nejaký čas v tesnej blízkosti (zvyčajne menej ako jeden meter). Tieto kvapôčky môžu byť potom vdýchnuté alebo môžu pristáť na povrchoch, s ktorými môžu prísť do kontaktu ostatní, ktorí sa môžu nakaziť pri dotyku očí, nosa a úst.

Vírus môže prežiť na rôznych povrchoch od niekoľkých hodín (meď, kartón) až po niekoľko dní (plast a nehrdzavejúca oceľ). Množstvo životaschopného vírusu sa však časom znižuje a nemusí byť vždy prítomné v dostatočnom počte, aby spôsobil infekciu. Existujú tiež dôkazy o prenose vírusu od infikovanej osoby dva dni pred objavením sa príznakov; nie je celkom jasný vplyv prenosu osobami bez príznakov.

Infekčné obdobie sa môže začať jeden až dva dni predtým, ako sa objavia príznaky, ale ľudia sú pravdepodobne najviac infekční počas symptomatického obdobia, aj keď sú symptómy mierne a veľmi nešpecifické. Odhaduje sa, že infekčné obdobie môže trvať 7 až 12 dní v miernych prípadoch a v priemere až dva týždne v ťažkých prípadoch.

V súčasnosti mnohé krajiny čelia veľkej hrozbe, a to najmä starí ľudia. Aj keď sú všetky vekové skupiny obyvateľstva vystavené riziku nákazy COVID-19, vyššie ročníky narodenia sú rizikovejšie vo vzťahu k rozvoju závažného priebehu. K ich nákaze dochádza v dôsledku fyziologických zmien, ktoré spôsobuje starnutie a potenciálne i základné životné podmienky. Dôležité je podporovať všetky vekové skupiny spoločnosti pri uskutočňovaní opatrení s cieľom zabezpečiť, aby mali starší ľudia to, čo potrebujú. Počas tohto obdobia by sa so všetkými staršími ľuďmi malo zaobchádzať s rešpektom a dôstojnosťou.

Podpora starších ľudí, ich rodín a opatrovateľov je nevyhnutnou súčasťou komplexnej reakcie krajiny na pandémiu. V období izolácie a karantény starší ľudia potrebujú bezpečný prístup k výživným potravinám, základným zásobám, peniazom, liekom na podporu svojho fyzického zdravia a sociálnej starostlivosti. Starší ľudia musia mať jasné správy o tom, ako zostať fyzicky a duševne zdraví počas pandémie, a čo robiť v prípade ochorenia. Rozhodujúcu úlohu pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti starším ľuďom zohráva sociálna a zdravotná starostlivosť.

Pretože starší ľudia sú v najväčšej miere vystavení koronavírusu SARS-CoV-2, musíme konať solidárne, aby sme zabránili ďalšiemu šíreniu vírusu v komunite seniorov. Medzi dôvody, ktorými COVID-19 výrazne ovplyvňuje starších ľudí, patria fyziologické zmeny spojené so starnutím, zníženou

imunitnou funkciou a multimorbiditou, vďaka ktorým sú starší dospelí vystavení väčšej náchylnosti na samotnú infekciu a zvyšuje sa pravdepodobnosť, že budú vážne postihnutí COVID-19 ochorením a jeho komplikáciami. Očakávanými špecifickými dopadmi infekcie COVID-19 u klientov môže byť explozívne šírenie s nepriaznivou prognózou v príslušnom zariadení alebo hromadný výskyt prípadov s ťažkými klinickými priebehmi vzniknutými v krátkom časovom období, ktoré môže viesť k rýchlemu vyčerpaniu kapacity akútnej lôžkovej starostlivosti v spádovej nemocnici.

3 Opatrenia v zariadení

3.1 Vytvorenie organizačného tímu ZSS

Organizačný štáb /OŠ/ pre zvládnutie nákazy COVID-19 má v ZSS nasledovných členov:

- Ing. Martina Rozenbergová, starostka obce Prochot: obecprochot@prochot.dcom.
- Mgr. Lucia Minková, riaditeľka ZSS: riaditeljesienka.prochot@gmail.com
- Mgr. Monika Balková, sociálna pracovníčka ZSS, jesienka.prochot@gmail.com
- Slavomíra Oboňová, praktická sestra ZSS

OŠ koordinuje, riadi a je zodpovedný za všetky fázy v situácii spojenej so šírením nového koronavírusu COVID-19. Riaditeľ ako vedúci OŠ v prípade potreby v spolupráci s ostatnými členmi organizačného štábu objednáva ochranné pomôcky, spolupracuje so samosprávnym krajom, Regionálnym úradom verejného zdravotníctva /RÚVZ/ a v prípade potreby nahlasuje potrebu doplnenia zamestnancov na príslušný okresný úrad.

3.2 Klient – nástup do ZSS

Odporúčenie pre všetkých žiadateľov, ak je to možné, aby 14 dní pred plánovaným prijatím do zariadenia z domáceho prostredia, začali izoláciu v domácnosti. Po uplynutí 14 dní, rodina podpíše čestné prehlásenie.

Klient je prijímaný do ZSS iba v prípade, že je odkázaný na bezodkladné poskytnutie sociálnej služby a je v ohrození života alebo zdravia a bol umiestnený v určenom karanténnom zariadení po dobu 14 dní. Po 12 dňoch absolvoval test na COVID-19 a má potvrdenie negatívneho výsledku z odobratého biologického materiálu (výter z orofaryngu).

Zariadenie neprijíma osoby, ktoré majú suspektný alebo potvrdený SARS-CoV-2 a sú v domácej liečbe, alebo bola týmto osobám a členom ich domácnosti, príslušným RÚVZ, nariadená PN z dôvodu karantény pre COVID-19 (t. j. osoby/ členovia jednej domácnosti sú v izolácii po dobu 14 dní z dôvodu výskytu susp. alebo potvrdeného ochorenia novým COVID-19).

Pri nástupe do ZSS sa klient preukáže potvrdením o zdravotnom stave a o tom, že mu bola ukončená karanténa a nemá nariadené ďalšie karanténne opatrenia z dôvodu ochorenia COVID-19 alebo iných infekčných ochorení. Zároveň sa odporúča, aby bol zaočkovaný minimálne 1. dávkou vakcíny na COVID-19 a uplynulo od podania minimálne 14 dní.

Zariadenie podľa možnosti manažuje proces prijímu bez nevyhnutnej prítomnosti príbuzného (tzv. režimové opatrenia). Ak je prítomnosť príbuzného nevyhnutná, prítomný môže byť iba zdravý príbuzný, bez pozitívnej epidemiologickej anamnézy, bez známkov respiračného infektu, nebola mu nariadená PN z dôvodu karantény (tzv. „karanténna PN“), prípadne je zaočkovaný 2 dávkami vakcíny a predloží

negatívny test na COVID-19 nie starší ako 24 hodín. Počas pobytu v zariadení celý čas používa rúško a vydezinfikuje si ruky pri vstupe do zariadenia.

V prípade nariadenia karantény v ZSS sa do zariadenia neprijímajú žiadni klienti.

Monitoring zdravotného stavu osôb vstupujúcich do ZSS – nevyhnutných návštevníkov

- medzi nevyhnutných návštevníkov patrí: osoba vykonávajúca základné podporné služby /dodávka potravín, údržba, zdravotná starostlivosť/ alebo osoba navštevujúca veľmi chorého alebo paliatívneho pacienta, prípadne doprovod novo prijímaného klienta alebo odchádzajúceho klienta
- návštevník môže navštíviť iba jedného klienta, musí mať rúško, návštevnícky plášť a rukavice
- monitoring osôb, ktoré dostali výnimku a môžu vstúpiť do zariadenia, je založený najmä na meraní telesnej teploty, anamnestickom zisťovaní ďalších klinických príznakov (kašeľ, dýchavičnosť, bolesti svalov a hlavy), kontroly dokladov o zaočkovaní a negatívnom teste na COVID-19, ktoré sa zapisujú do **KP01.P01_Protokol COVID-19**
- v prípade negativity môžu vstúpiť do zariadenia pri striktnom dodržaní hygienicko-epidemiologických opatrení a použití vhodných OOP, ktoré im poskytne ZSS
- v situácii zásobovania potravinami, dodávok objednaných tovarov spotrebného materiálu, sa tovar ak je to možné, vyloží na určenom mieste, dodávateľ nevstupuje do zariadenia, tovar si prevezme na to určená osoba a všetko prejde dezinfekciou a dekontamináciou, a to ožiarením germicídnym žiaričom
- nutnej údržbe, inej zdravotníckej starostlivosti je umožnený vstup pri zabezpečení striktných hygienicko-epidemiologických opatrení.

3.3 Klient – v ZSS

Počas pandémie klienti zostávajú v ZSS a naďalej sú odkázaní na pomoc a starostlivosť personálu. V tomto období sa režim a činnosti v ZSS nemenia.

Platí zákaz návštev, zhromažďovania sa klientov, ktorí sa nezúčastňujú veľkých kolektívnych podujatí. Neopúšťajú priestory budovy a záhrady ZSS.

Sú informovaní o koronavírusе SARS-COV-2 a jeho šírení v populácii, ako aj možnostiach prevencie založenej na dodržiavaní osobnej a respiračnej hygieny a význame sociálno-dištančných obmedzení. Informácie sú poskytované individuálne, formou brožúrok, plagátov vyvesených na magnetických tabuliach v priestoroch zariadenia.

Odporúča sa obmedziť styk s ľuďmi a viac sa zdržovať v izbách. Individuálne aktivity klientov sa vykonávajú v menších skupinách, ktorých zloženie sa nebude meniť.

Dôležité je edukovanie a dodržiavanie sociálno-dištančných opatrení ako: správne používanie tvárovej masky (nasadenie, zloženie z tváre, kedy ju používať, ako sa o masku starať), správne umývanie a dezinfekcia rúk.

Odporúčania pre prácu s klientmi:

Komunikácia zamestnancov s klientom

- v rámci dňa zvýšiť komunikáciu individuálnych rozhovorov s klientom

- komunikovať v kratších intervaloch, viac krát
- komunikáciu prispôbovať fyzickému a psychickému stavu klienta

Komunikácia klientov a ich blízkych osôb /zákaz návštev/

- sprostredkovať pravidelnú telefonickú komunikáciu s blízkymi osobami
- sprostredkovať pravidelnú online komunikáciu s blízkymi osobami
- sprostredkovať pravidelnú listovú komunikáciu s blízkymi osobami

Pravidelná informovanosť príbuzných a blízkych osôb

- telefonicky informovať príbuzných o zdravotnom a psychickom stave klienta
- pravidelne aktualizovať webovú a facebookovú stránku zariadenia, o tom ako prebieha život v zariadení, o aktivitách klientov a novinkách zo života v zariadení

Aktivity s klientmi

- aktivity realizovať za dodržiavania všetkých preventívnych opatrení
- pokračovať v bežných denných aktivitách – čím predchádzame zhoršeniu duševného a fyzického zdravia klienta
- zabezpečiť pravidelný pobyt na čerstvom vzduchu, a to najmä v priestoroch a areáli zariadenia, tak, aby sa nevytvárali veľké skupiny klientov
- realizovať vhodné denné aktivity v malých skupinách / max. počet 5 klientov/, podľa individuálnych plánov a predstáv klientov
- realizovať spoločenské aktivity, napr: kartové hry, hry na podporu kognitívnych schopností, spoločenské hry pre dospelých, počúvanie, sledovanie omší, prechádzky.....
- zapojiť klientov do prác pri starostlivosti o areál zariadenia, starostlivosť o kvety, záhradku....

Monitoring zdravotného stavu klientov

- aktívne sa vykonáva u všetkých klientov
- najmenej dvakrát denne (na začiatku a na konci dňa)
- ide o získavanie údajov, či nemá niekto z klientov horúčku /meranie TT a zaznamenávanie do **KP01.P02_ Meranie telesnej teploty klientov- preventívne opatrenia-COVID-19/**, kašeľ alebo iné príznaky COVID-19. Klienti so symptómami (vrátane miernych respiračných príznakov) sa musia izolovať a testovať na COVID-19
- klienti nemajú povinnosť nosiť rukavice a rúška v priestoroch zariadenia, pretože je ich domovom, pokiaľ sa tak sami nerozhodli

Klient v terminálnom štádiu života

- zabezpečiť prítomnosť blízkej osoby, pri dodržaní prísnych hygienicko - epidemiologických podmienok

3.4 Klient – po ukončení hospitalizácie v zdravotníckom zariadení

Klientovi ZSS, pri ukončení hospitalizácie v zdravotníckom zariadení, v ktorom bol liečený pre inú diagnózu ako COVID-19, budú počas hospitalizácie odobrané a laboratórne vyšetrené 2 výtery z orofaryngu v minimálnom odstupe 24 hodín.

V prípade negatívneho výsledku testu, je klient premiestnený do karanténneho zariadenia určeného mestom alebo VUC, kde absolvuje 14 dňovú karanténu. Do zariadenia je možné prijať takéhoto klienta, v situácii, kedy nie je možné umiestnenie klienta v karanténnom zariadení. V takom prípade sa izoluje klienta v samostatnej izbe, ktorá bude označená ako karanténa. Vstup a výstup sa riadi prísnyimi epidemiologickými opatreniami. Na 8. a 14. deň karantény sa urobí antigénový test. Ak je druhý test negatívny, je možné klientovi ukončiť karanténu.

3.5 Personál ZSS

Personál má sťaženú situáciu pri pracovnom výkone, ktorá je náročnejšia. Zabezpečuje bežné činnosti v normálnych, ale aj sťažených podmienkach. V dôsledku infikovania alebo počas nariadenej karantény, dochádza ešte ku väčšej záťaži. Denne je potrebné, aby si sledovali svoj zdravotný stav a informovali vedenie zariadenia o jeho zmene.

Komunikácia s personálom zo strany zriaďovateľa a vedenia ZSS musí byť jasná a zrozumiteľná. Opakovane edukovať o správnom používaní ochranných pomôcok. Personál je povinný v maximálnej možnej miere chrániť si zdravie, aby neohrozoval seba a klientov

Monitoring zdravotného stavu personálu

- prostredníctvom samo kontroly klinických prejavov (horúčka, kašeľ, dýchavičnosť, bolesti svalov a hlavy)
- meraním telesnej teploty bezkontaktným teplomerom, pri príchode a odchode z práce, zaznamenávanie do **KP01.P03_ Meranie telesnej teploty zamestnancov - preventívne opatrenia-COVID-19**
- pokiaľ zamestnanec vykazuje známky ochorenia, prípadne má zvýšenú teplotu, je povinný to nahlásiť vedúcemu pracovníkovi, ktorý vykoná antigénový test a následne opustiť pracovisko, aj keď je test negatívny
- zamestnanci v priamom kontakte s klientom sú povinní nosiť tvárové rúška a gumené rukavice
- zároveň sú povinní dodržiavať prísne hygienické zásady, najmä umývať si ruky teplou vodou a dezinfekčným mydlom, minimálne 30 s, dezinfikovať si dezinfekčným prípravkom, a to: pri príchode na pracovisko, po požití toalety, po prestávke, pri zmene pracovných činností, pred prípravou jedla a nápojov, pred a po konzumácii jedla, po každom priamom kontakte s inou osobou, pred odchodom z práce
- používať na utieranie rúk jednorázové papierové utierky
- ak bola zamestnancovi nariadená PN z dôvodu karantény príslušným všeobecným obvodným lekárom, alebo karanténa územne príslušným regionálnym hygienikom, alebo štátna karanténa z dôvodov uvedených v aktuálnej verzii usmernenia hlavného hygienika SR, absolvuje ju v dĺžke 14 dní v domácnosti alebo na určenom mieste. Po 2 negatívnych výsledkoch testovania v zmysle aktuálnej verzie usmernenia hlavného hygienika SR môže nastúpiť do zamestnania
- vylúčenie z pracovného procesu pri zistení klinických príznakov s podozrením z ochorenia na COVID-19
- v prípade potvrdenia COVID-19 zamestnanec po ukončení liečby môže nastúpiť do zamestnania po 2 negatívnych laboratórnych testoch v zmysle aktuálneho usmernenia hlavného hygienika SR
- v prípade pozitívneho laboratórneho testu na COVID-19 bez klinických príznakov zamestnanec nastúpi na 14 dňovú domácu karanténu, po ukončení ktorej musí mať 2 negatívne výsledky testovania - postupuje sa v zmysle aktuálneho usmernenia hlavného hygienika SR

- v prípade pozitívneho laboratórneho testu na COVID-19 bez klinických príznakov a pri výskyte ochorenia COVID-19 v ZSS (liečba pacientov v ich prirodzenom prostredí - ZSS) zamestnanec nastúpi na karanténu v určenom zariadení a ďalej pracuje v ZSS, monitoruje svoj zdravotný stav, o výsledku informuje svojho priameho nadriadeného pracovníka a v prípade klinických príznakov je vyradený z pracovného procesu
- v našom ZSS nie je možné vyčleniť personál, ktorí sa bude starať o klientov v dobrom zdravotnom stave bez pozitivity a personál starajúci sa o klientov s COVID-19, preto sa zamestnanci správajú ku klientom, ako by boli potencionálne infikovaní.

4 Hygienické, sociálne a distančné opatrenia

1. Hygiena a dezinfekcia rúk klientov a personálu - použitím teplej vody a mydla, alkoholového dezinfekčného prostriedku. Správne používanie rukavíc.
2. Respiračná hygiena - dodržovanie správnych postupov pri kýchaní, kašľaní a rozprávaní. Používajú sa jednorazové papierové vreckovky, ktoré sa po použití odhadzujú do bezdotykového odpadkového koša. Nesiahajú svojimi rukami na oči, tvár a ústa.
3. Distančné opatrenia - dodržujú klienti i personál ZSS. Podstatou je udržať vzdialenosť 2 metre od iných osôb v prevencii prenosu infekcie kvapôčkami.
4. Pravidelné a účinné vetranie vnútorných priestorov.
5. Pravidelné upratovanie a dekontaminácia vnútorného prostredia - v zmysle dezinfekčného plánu prevádzkového poriadku zariadenia.
6. Pravidelná dezinfekcia malých plôch a rizikových predmetov a nástrojov, s ktorými prichádza personál i klienti veľmi často do kontaktu (všetky kľučky, vypínače, telefóny, malé plochy, exponovaný nábytok najmä v spoločných priestoroch, a pod.). Používať dezinfekčné prostriedky s virucídnym účinkom.
7. Izolácia klientov s príznakmi akútnej respiračnej infekcie.
8. Pri používaní OOP klientami a OOPP zamestnancami ZSS sa postupuje v zmysle usmernenia MZ SR - Aktualizovaného usmernenia pre pracovníkov pracujúcich v zdravotníctve na používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov (OOPP) pri starostlivosti o osoby so suspektným alebo potvrdeným COVID-19 (str. 6 – ako zariadenia dlhodobej starostlivosti), usmernenia MZ SR a MPSVaR SR za účelom ochrany pred COVID-19 pre používanie OOPP.

4.1 Manipulácia s bielizňou

Manipulácia s bielizňou sa vykonáva v súlade s §8 Vyhlášky MZ SR č. 553/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.

V zariadení sa používa posteľná bielizeň tohto zariadenia, ak orgán verejného zdravotníctva nerozhodne o hygienicko-epidemiologickom režime prevádzky zariadenia inak. Posteľná bielizeň sa vymieňa najmenej raz týždenne a vždy po znečistení. Pri výmene posteľnej bielizne po prepustení klienta sa dezinfikuje posteľ a matrace. Po úmrtí klienta sa dezinfikuje aj vankúš a prikrývka. Nevyprateľné, hrubo

znečistené lôžkoviny a matrace sa vyradia z používania. Posteľ sa po dezinfekcii a kompletizácii lôžkovín prikryje čistou plachtou alebo obalom až do príchodu ďalšieho klienta.

Použitá bielizeň sa triedi a počíta len v miestnosti na to určenej s priamym alebo núteným vetraním. V priestoroch zariadenia sa nesmie použitá bielizeň klásť na zem. Používajú sa koše na znečistenú bielizeň, ktoré bránia kontaminácii okolia nečistotami z tejto bielizne.

Zamestnanec, ktorý manipuluje s použitou bielizňou, používa osobné ochranné pracovné pomôcky pozostávajúce z ochranného odevu, rukavíc, ústnej masky a dodržiava zásady osobnej hygieny. Ochranný odev sa mení najmenej raz denne. Po skončení práce vykoná hygienickú dezinfekciu rúk.

Práčovňa, v ktorej sa perie bielizeň, sa umiestňuje, vybavuje a prevádzkuje tak, aby sa zabezpečila kvalita vypratej bielizne. Organizácia hygieny prevádzky v práčovni:

- prevádzka má vypracovaný prevádzkový poriadok s harmonogramom striedania dezinfekčných prostriedkov,
- o výsledkoch kontrol základných technologických a hygienických parametrov sa vedie dokumentácia, ktorá sa uchováva päť rokov,
- umiestnenie, priestorové usporiadanie a technologické vybavenie práčovne posudzuje orgán verejného zdravotníctva,
- rozhodnutie na uvedenie priestorov práčovne do prevádzky vydáva orgán verejného zdravotníctva.

Prevádzka práčovne sa rozdeľuje na:

- čistú stranu práčovne,
- nečistú stranu práčovne.

Pri prevádzke práčovne sa dodržiava zásada nekríženia prevádzky čistej strany práčovne a nečistej strany práčovne vrátane pohybu zamestnanca. Čistá strana práčovne a nečistá strana práčovne musí byť stavebne a funkčne oddelená.

Čistá bielizeň v čistej strane práčovne sa chráni pred znečistením a druhotnou kontamináciou, skladuje v čistých a pravidelne dezinfikovaných skriniach alebo regáloch v uzavretom sklade.

Pri praní bielizne sa dodržiavajú tieto podmienky:

- bielizeň sa perie procesom termodezinfekcie alebo chemotermodezinfekcie; termodezinfekčný proces prania prebieha najmenej desať minút pri teplote vody 90 °C,
- chemotermodezinfekčný proces prania prebieha pri teplote pracieho kúpeľa nižšej ako 90 °C s pridaním dezinfekčného prostriedku schváleného pre tento proces; teplota vody dosahuje najmenej 60 °C po dobu 20 minút,
- dezinfekčný proces sa končí pred fázou žmýkania, koncentrácia, teplotná expozícia sa riadi odporúčaním výrobcu dezinfekčného prostriedku,
- bielizeň v mokrom stave sa spracúva postupmi fyzikálnej dezinfekcie (lisovanie, sušenie, mangľovanie, žehlenie a pod.),
- infekčná bielizeň sa v pracom procese dezinfikuje schválenými prostriedkami a postupmi, ktoré dokázateľne ničia patogénne mikroorganizmy, neperie sa spolu s ostatnou bielizňou.

4.2 Manipulácia s odpadmi

1. Všetok odpad, s ktorým bola osoba v styku, vrátane použitých papierových vreckoviek, inkontinenčných podložiek a ďalších predmetov /materiálov znečistených telesnými tekutinami/, by mal byť vložený do plastových vriec určených na odpad a zviazaný.

2. Plastové vrecia používané na tento druh odpadu, musia mať maximálny objem 0,1 m³ a hrúbku minimálne 0,1 mm. Tento odpad je nutné zatriediť do kategórie nebezpečného ho odpadu a v súlade s legislatívou s ním nakladať. V prípade, že zariadenie disponuje dekontaminačným zariadením, odpad sa ukladá do vriec pre toto zariadenie a dekontaminuje sa štandardným postupom.

4. Ďalší postup poskytovateľ volí v súlade s metodikou pre nakladanie s odpadmi so zdravotníckych a podobných zariadení, podľa §9 Vyhlášky MZ SR č. 553/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.

Odpad z pracoviska zariadenia sa zbiera denne a oddelene. Biologicky kontaminovaný odpad sa skladuje vo vyhradenom priestore najviac sedem dní, v priestore vybavenom chladiacim zariadením najviac 14 dní, o tom sa vedie písomná evidencia. Nebezpečný odpad sa ukladá do oddelených, uzatvárateľných, nepriepustných a mechanicky odolných, podľa možnosti spáliteľných nádob alebo do uzatvárateľných plastových vakov na jednorazové použitie. Ostrý odpad, pri ktorom hrozí riziko poranenia, sa ukladá do spáliteľných hrubostenných nepriepustných obalov.

Triedenie zhromaždeného odpadu sa zabezpečí tak, aby nedochádzalo k jeho zneužitiu, odcudzeniu a aby k nemu nemali prístup nepovolane osoby, zvieratá a hmyz. S odpadom sa zaobchádza tak, aby neprišlo k porušeniu jeho obalu.

Odpadové vody zo zariadenia sa vypúšťajú do verejnej kanalizácie.

5 Epidemiologické vyšetrenie, testovanie klientov a zamestnancov v prípade rozšírenia nákazy

Epidemiologické vyšetovanie zabezpečujú epidemiológovia územne príslušného RÚVZ vrátane rozsahu testovania klientov na základe epidemiologickej anamnézy a prehodnotenia rizika ďalšieho možného šírenia nákazy v ZSS.

Odber biologického materiálu sa zabezpečuje v súčinnosti s územne príslušným RÚVZ. Na základe výsledkov testovania sa pristupuje k nariadeniu príslušných protiepidemických opatrení vrátane karantény osôb podozrivých z nákazy. Epidemiologické vyšetovanie sa vykonáva u klientov i personálu.

Karanténa klientov je zabezpečovaná v priestoroch ZSS a v prípade malého počtu klientov podozrivých z nákazy vo vyčlenených priestoroch (izolačné / expektačné izby) ZSS, v prípade veľkého počtu podozrivých z nákazy sú izolované osoby, ktoré nie sú podozrivé z nákazy.

Karanténa personálu je zabezpečovaná: v individuálnom prípade v domácnosti podozrivého z nákazy, návrat možný po 2 negatívnych výsledkoch testovania v zmysle aktuálneho usmernenia hlavného hygienika SR, pri vyššom počte zamestnancov podozrivých z nákazy vo vyčlenenom zariadení pre karanténu s podmienkami návratu ako sú vyššie uvedené, alebo pri dostatočnom množstve vhodných izieb priamo v ZSS s podmienkami návratu ako sú vyššie uvedené.

Príjem nových klientov nie je povolený až do zániku ohniska nákazy. Nariadené režimové opatrenia (hygienické a protiepidemické) sú vykonávané v určených intervaloch a kontrolované. Počas trvania ohniska sa vykonáva priebežná a po ukončení ohniska záverečná ohnisková dezinfekcia.

6 Priebeh činností

6.1 Preventívna fáza/čas

Riaditeľ (riaditeľka) ZSS zabezpečí nasledovné opatrenia voči šíreniu nákazy COVID – 19

1. Vytvorí krízový štáb v zariadení (štatutár zariadenia, vedúci stravovacej prevádzky, vedúca praktická sestra, vedúci úsekov, údržba budovy) a naplánujú pravidelné stretnutia krízového štábu. Krízový štáb si vytvorí spoločnú bezplatnú komunikáciu cez Messenger aplikáciu. Vytvorí krízový tím (teda tím všetkých zamestnancov, ktorí zostanú v prípade krízy 14 dní v karanténe v zariadení). Informácie krízového štábu zostávajú v krízovom štábe a neposúvajú sa zamestnancom. Vedúci úsekov im odovzdávajú iba určité informácie. Vid' rozloženie v tabuľkách nižšie. Počas A/ PREVENTÍVNEJ fázy sa realizujú aj úlohy B/ PPRÍPRAVENEJ fázy.
2. Zabezpečí materiál so základnými informáciami (spôsob prenosu ochorenia, zásady ochrany pred vírusom, dĺžka inkubačnej doby, prejavy ochorenia, liečba a úmrtnosť, odporúčané materiálne vybavenie). Zabezpečí tabuľky na zapisovanie dezinfekcie na úsekoch a zabezpečí kontrolu dezinfekcie - tabuliek a reálneho stavu.
3. Zamestnancov upozorní, že sú povinní nosiť rúška a chrániť sa aj mimo prevádzky a hlásiť možné ohrozenie.
4. Dá pripraviť tabuľku nutného materiálneho vybavenia aj s finančným rozpočtom /Základné ochranné pomôcky na 3 mesiace, intervenčné na 1-2 dni max. týždeň (v kríze dodá ŠHR)/
5. Informuje, že noví klienti sú prijímaní len po preukázaní sa negatívnym testom na Covid – 19 po absolvovaní karantény v určenom zariadení.
6. Zabezpečí realizáciu 15-tich opatrení – úloh z tabuľky A/

KOORDINAČNÁ ZLOŽKA KRÍZOVÉHO ŠTÁBU operujú počas krízy mimo budovy a zabezpečujú koordináciu, komunikáciu a zásobovanie prevádzok:

Koordinátor KŠ – štatutár

Ďalší členovia koordinačnej zložky KŠ: riaditeľ, sociálny pracovník, vedúca praktická sestra, vedúca kuchyne, ekonómka, všeobecný lekár zariadenia (v prípade ochoty je členom krízového štábu a s intervenčnými OOP vstupuje do budovy na vizity aj počas karantény).

POHOTOVOSTNÁ ZLOŽKA KRÍZOVÉHO ŠTÁBU – zamestnanci vyradení z krízového tímu z dôvodu: matky maloletých detí, zamestnanci nad 65 rokov – sú mimo budovy k dispozícii koordinačnej zložke Krízového štábu. Ak ale chcú, môžu zostať v krízovom tíme dobrovoľne (ak ide o malé zariadenie). Alebo je nimi dopĺňaný KT, v prípade výpadku sily.

A/

č.	Opatrenia v preventívnej fáze - úlohy	Termín	Zodpovednosť	Splnené?
1.	Informačné stretnutie s prijímateľmi		Sociálny p.	
2.	Školenie zamestnanci – použitie ochranných p.		Riaditeľ	
3.	Pokyn o zvýšení dezinfekcie s prostriedkami obsahujúcimi minimálne 60% Etanolu, pravidelné žiarenie germicídnymi žiaričmi + tabuľky na	od 6.3. do odvolania	Riaditeľ	✓

	úsekoch, pravidelné vetranie. Spoločné uteráky sú vymenené za papierové utierky.			
4.	Vyhlasenie obmedzenia a zákazu návštev + oznam príbuzným a na vstupoch, prísne opatrenia voči dodávateľom, ktorý nevstúpia do zariadenia – tovar pred dverami!, dezinfekcia a dekontaminácia tovaru	Od 6.3. do odvolania	Riaditeľ a vedúca kuchyne	✓
5.	Zrušenie skupinových aktivít, nanajväč po 5 osobách + sociálna/ rúška zamestnanci		Sociálny pracovníka asistujúca opatrovatelka	
6.	Zakúpiť a odovzdať zamestnancom vlastnú postrekovú dezinfekciu a dezinfekciu rúk	priebežne	Riaditeľ	✓
7.	Zakúpiť germicídny žiarič, ktorý sa dá používať aj v prítomnosti ľudí	zakúpené	Riaditeľ	✓
8.	Zabezpečenie a odovzdanie rúšok pre každého zamestnanca (2 kusy na jednu smenu – po 4 h. výmena). Zabezpečenie jednorázových rúšok pre každého klienta (použitie podľa potreby)	priebežne	Riaditeľ a vedúca praktická sestra	✓
9.	Zabezpečenie karanténnych izieb pre nových prijímateľov (označenie KARANTÉNNÁ izba), zabezpečenie minimálne jednej IZOLAČNEJ izby pre príznakového klienta a infekčnej miestnosti s označením INFEKČNÁ izba. (z izolačnej je infekčná)	Priebežne podľa situácie	Riaditeľ a sociálne p.	✓
10.	Zakúpenie ochranných okuliarov minimálne 10 kusov na prevádzku. Zakúpenie ochranných odevov (aj s pokrývkou hlavy), návlekov na topánky minimálne 10 kusov na prevádzku a ochranných štítov 10 kusov.	Doplňanie materiálu priebežne	Riaditeľ	✓ Štíty - návleky - okuliare - odevy - pokrývka hlavy
11.	Zakúpenie jednorázového riadu pre externých stravníkov a do zásoby pre novoprijatých klientov v prijímacej izbe a infekčných prijímateľov v čase intervenčnej fázy.		Vedúca kuchyne a zástupkyne	
12.	Zakúpenie respirátorov FFP2 minimálne 10 kusov na prevádzku a FFP3 minimálne 10 kusov na prevádzku. Ide o zásobu na prvý deň – v prípade krízy zo ŠHR.	Doplňané priebežne	Riaditeľ	✓ FFP2 ✓ FFP3
13.	Všetkým zamestnancom a sa 2 x denne meria teplota (ráno a poobede) a zapisuje sa do KP01.P03 . V prípade zvýšenej teploty je zamestnanec okamžite poslaný domov a dostane informácie o sledovaní svojho stavu, o telefonáte lekárovi a o postupe, čo má robiť v prípade	Od 6.3. do odvolania	Riaditeľ	✓

	d'alších príznakov na COVID-19. Štaturár kontaktuje lekára prac. služby.			
14.	Zvýšenie kontroly zdravotného stavu prijímateľov a hlásenie zmien. Každodenné meranie teploty 2 x ráno a večer všetkým a zapisovanie do KP01.P02 a tiež zaznamenávanie sledovania d'alších príznakov a príjmu tekutín prijímateľov a zaznamenávanie do tabuľky. V prípade príznakov na COVID-19 postupovať podľa pokynov všeobecného lekára zariadenia.	Od 6.3. do odvolania	Vedúca praktická sestra	✓
15.	Pravidelné 14 dňové antigénové testovanie klientov a zamestnancov ZSS	Od 10.04.21 do odvolania	Riaditeľ	✓
16.	Poslanie informačného listu príbuzným o opatreniach	Do 10.4. do odvolania	Riaditeľ	✓

6.2 Prípravná fáza/čas

Riaditeľ zabezpečí nasledovné opatrenia, ktoré sú prípravou na intervenčnú fázu:

1. Určí osobu, ktorá sleduje nové informácie z Ústredného krízového štábu, z MPSVR SR, od HH SR, z krajov a okresov, ako aj z médií už počas preventívnej, prípravnej aj intervenčnej fázy a všetky dôležité informácie táto osoba posielala vedúcemu Krízovému štábu zariadenia – štatutárovi zariadenia. Ten jediný je určená aj na komunikáciu s verejnosťou počas intervenčnej fázy.
Osobou zodpovednou za komunikáciu s príbuznými ohľadom zdravotného stavu je riaditeľ zariadenia, sociálneho stavu vopred určená sociálna pracovníčka.
2. Koordinátor KŠ a vedenie KŠ vypracujú plán Intervenčnej fázy, ak by sa zariadenie ocitlo v dôsledku výskytu nákazy v karanténe. Tento plán je k dispozícii iba Koordinátorovi KŠ a vedeniu KŠ. Nie Krízového tímu – ten by bol informovaný iba v prípade začatia intervenčnej fázy – Karantény. Zamestnanci sú informovaní iba o tom, že vedenie zariadenia má vypracovaný aj plán preventívny, aj plán intervenčný pre obdobie krízy – karantény a o tom, že vedenie sleduje informácie a je spojené s kompetentnými. Plán je aktualizovaný a dopĺňaný na základe odporúčaní z Ministerstiev (MPSVR SR a MZ SR) a RÚVZ.
3. Zabezpečí rozdelenie zamestnancov na tímy, ktorých členovia sa pravidelne striedajú. Zabezpečí menný zoznam tímov počas karantény, pričom potom sa o infikovaných prijímateľov bude starať z každého tímu losovaním vyčlenený počet zamestnancov, ktorí sa nebudú starať o neinfikovaných (losovanie nie je nutné, ak v kontakte s infikovaným boli viacerí zamestnanci – tým sú určení k starostlivosti len o infikovaného – infikovaných – v prípade, že sú bez príznakov a zdravotných problémov do nástupu Krízového tímu). Intervenčné ochranné pomôcky používajú iba títo pracovníci.
4. Koordinátor KŠ a vedenie KŠ naplánujú opatrenia na zabezpečenie zásob pre prípad intervenčnej fázy (zásoby inkontinentných pomôcok, trvanlivých potravín, hygienických pomôcok) a opatrenia na zmenu organizácie prác, rozdelenie budovy na infikovanú a čistú zónu a zabezpečenie spania členov tímov počas intervenčnej fázy.
5. Koordinátor KŠ a vedenie KŠ naplánujú opatrenia pre prípad celoštátnej krízovej situácie, keby prestalo fungovať zásobovanie potravín, odvoz odpadu a pohrebné služby.

6. Podľa nariadenia riaditeľa, za obdobie Intervenčnej fázy sa presunú financie z osobného ohodnotenia zamestnancov, ktorí sú počas Karantény mimo zariadenia na odmenu pre pracovníkov, ktorí sú v Karanténe v zariadení.
7. Zabezpečí realizáciu 16-tich opatrení – úloh z tabuľky B/.

B/

č.	Prípravné opatrenia na krízu - úlohy	Termín	Zodpovednosť	Splnené?
1.	Vytvorenie menného zoznamu 2-3 KT do karantény (intervenčná fáza), vrátane vedenia KŠ za prevádzku		Riaditeľ	
2.	Zoznam úkonov opatrovateľsko – ošetrovateľského úseku, ktoré sa počas karantény robiť nebudú a ktoré sa robiť určite musia.		Vedúca praktická sestra	
3.	Zoznam úkonov sociálneho úseku, ktoré sa počas karantény robiť nebudú a ktoré sa robiť musia.		Sociálna pracovníčka	
4.	Vypracovanie krízového jedálneho lístka na 14 dní z trvanlivých potravín, pre prípad, že by prestalo fungovať zásobovanie potravinami a zoznam na nákup trvanlivých potravín pre takýto jedálny lístok. Potraviny v sklade dať na osobitné miesto		Vedúca kuchyne	
5.	Zabezpečenie liekov na predpis na 3 mesiace, zabezpečenie inko pomôcok na 14 dní, predpisy a predpríprava v sklade dodávateľa na 3 mesiace, zabezpečenie ženskej hygieny pre zamestnankyne na 14 dní na dobu karantény		Riaditeľ v spolupráci s vedúcou praktickou sestrou, lekárom a dodávateľom	
6.	Zabezpečenie hygienických, dezinfekčných a ochranných pomôcok na intervenčnú fázu karantény a odloženie v sklade na samostatné miesto. Naplánovanie nutných množstiev položiek na týždeň aj pre preventívnu fázu aj pre krízovú fázu. Vypracovanie tabuľky po položkách a množstvách.	Priebežne počas celého roka	Riaditeľ	✓
7.	Zabezpečenie vriec na infekčný odpad, telefónne číslo na odvoz a určenie miesta skladovania	Priebežne počas celého roka	Riaditeľ	✓
8.	Zabezpečenie dostatku vriec na bežný odpad a určenie miesta na odkladanie, ak by došlo k výpadku technických služieb.	Priebežne počas celého roka	Riaditeľ	✓
9.	Určenie miesta na pozostatky, ak by došlo k celoštátnej kríze a k výpadku pohrebných služieb.	Priebežne počas celého roka	Štatutár a riaditeľ	✓

10.	Zabezpečenie pohonných hmôt v bandaskách na bezpečnom mieste v objeme minimálne 40 l.	Priebežne počas celého roka	Riaditeľ	✓
11.	Zabezpečenie hotovosti do pokladne v prípade karantény v špeciálnej obálke s označením KARANTÉNA vo výške 1000 E	Priebežne počas celého roka	Riaditeľ a ekonómka	✓
12.	Vypracovanie zoznamu vybavenia, ktoré si so sebou prinesú členovia vedenia KŠ a KT na dobu karantény, zakúpenie malej pračky na pranie šatstva personálu v karanténe. (osobné šatstvo, osobné lieky, kozmetika, nabíjačka na telefón, kniha...)		Riaditeľ	
13.	Všetkým zamestnancom sa naďalej 2x denne/ráno a poobede meria teplota a zapisuje sa do KP01.P03. Každodenné meranie teploty prijímateľom 2 x denne ráno a večer a tiež zaznamenávanie sledovania ďalších príznakov a príjmu tekutín prijímateľov a zaznamenávanie do KP01.P02. V prípade príznakov na Covid 19 postupovať podľa pokynov všeobecného lekára zariadenia.	Od 6.3. do odvolania	Riaditeľ	✓
14.	Príprava spální a objednanie vybavenia spální pre personál v karanténe, tak aby sa nemiešal personál opatrujúci infikovaných s tými, ktorí sa starajú o neinfikovaných a aby personál kuchyne mal samostatnú miestnosť na spálňu (každá smena inú). Príprava oddychovej miestnosti s TV pre tím, ktorý v čase karantény nie je v službe (aj „spálňa“)		Štatutár a riaditeľ	
15.	Vypracovanie plánu rozdelenia budovy na karanténnu a nekaranténnu časť, označenie schodísk infekčnej a čistej cesty, infekčných a čistých sociálnych zariadení a kúpeľní.		Riaditeľ	
16.	Vypracovanie Intervenčného krízového plánu na obdobie karantény aj zoznam zamestnancov podľa tímov. Overenie krízových liniek okrem 112 a ich umiestnenie na viditeľnom mieste v prevádzke. (úrad verejného zdravotníctva.....) krízová linka MZ SR..... Okresný úrad (na doplnenie zamestnancov) ....., samosprávny kraj (na doplnenie ochranných pomôcok).....	Priebežne počas celého roka	Riaditeľ	✓

6.3 Intervenčná fáza/čas – krízový plán počas karantény zariadenia

V prípade, že infikovaní prijímatelia nie sú prevezení hneď do nemocnice nastáva Karanténa infikovaného (infikovaných). Vedenie ZSS môže rozhodnúť aj o Karanténe celého zariadenia, a KŠ zabezpečí plnenie týchto úloh (úloha č. 1 je realizovaná okamžite):

1. Postup pri výskyte Covid-19 v zariadení
2. Organizácia plánovanie a informovanosť
3. Organizácia opatrovateľsko – ošetrovateľský úsek
4. Organizácia obslužný úsek
5. Organizácia starostlivosti o zamestnancov

1. Postup pri výskyte COVID-19 v zariadení

1.1. Zistenie príznakov a postup

- ak zamestnanec pri vykonávaní merania teploty a pri kontrole zdravotného stavu, zistí príznaky COVID-19, prípadne infekčného ochorenia s podobnými príznakmi ako má COVID-19, stav konzultuje s všeobecným lekárom zariadenia, alebo s RÚVZ a informuje riaditeľa
- vedúca praktická sestra a vedenie zariadenia zabezpečia testovanie príznakového prijímateľa antigénovým testom v zariadení a po zistení pozitivity cez RÚVZ sa naplánuje testovanie PCR testom
- vedúca sestra zabezpečí izoláciu daného prijímateľa, vytvorí **KM01.P04_Záznam o mimoriadnej udalosti** a informuje o tom celý službukonajúci tím aj následný tím, ktorý príde do služby
- klienta poučí o situácii a aj jemu odovzdá ochranné pomôcky (ak je schopný ich používať).

1.2. Zabezpečenie izolácie príznakového prijímateľa/ zodpovedá riaditeľ

- zabezpečenie miestnosti označením **IZOLAČNÁ/KARANTÉNNÁ/ IZBA**
- určenie zamestnanci vstupujú do izby už iba v intervenčných ochranných pomôckach (v okuliaroch, s rúškom - prípadne respirátorom a so štítom, v ochrannom obleku (chránená hlava), návlekmi na topánkach a s rukavicami).

POSTUP vyzlečenia intervenčných ochranných pomôcok:

- a) **Ochranný štít** – dezinfekcia rukavíc
- b) Návleky na topánky - dezinfekcia rukavíc
- c) Jednorázové rukavice - vrchné
- d) Ochranný overal (oblek) – dezinfekcia a následné vyzlečenie dezinfekcia rukavíc
- e) Ochranné jednorázové rúško, alebo respirátor – dezinfekcia rukavíc
- f) Jednorázové rukavice - spodné

Ochranné pomôcky označené červenou farbou dať do nádoby s dezinfekčnou tekutinou, ostatné vyhodit' do nádoby na nebezpečný odpad a odstrániť von z budovy na určené miesto infekčného odpadu.

Denná dezinfekcia izby aj predmetov (striedavo: raz prostriedkom z chlóru a po pár hodinách s obsahom etanolu 60%), denne púšťať germicídny žiarič použiteľný v prítomnosti ľudí.

Miestnosť pravidelne vetrať, upratovanie zabezpečujú pracovníci, ktorí sa o klienta starajú (nie upratovačka, ktorá upratuje neinfikované izby – šetrenie personálom a najmä šetrenie intervenčných pomôcok).

Pred vstup do miestnosti umiestniť uzatvárateľnú nádobu so zaťahovacím igelitovým vrecom (na odhadzovanie jednorazových ochranných pomôcok).

Pred vstup do miestnosti umiestniť nádobu s dezinfekčnou tekutinou na dezinfekciu štítov (prípadne iných ochranných predmetov).

Zoznam zamestnancov z KT, ktorí boli v kontakte s klientom, podozrivým na nákazu COVID-19. Tí budú určení na starostlivosť o možného infikovaného klienta (pridelenie jednorazových intervenčných pomôcok, intervenčných viackrát použiteľných pomôcok, dezinfekcia).

Podľa inštrukcií všeobecného lekára zariadenia zamestnanci naďalej sledujú zdravotný stav, sledujú životné funkcie. Podľa tabuľky: KRÍZOVÝ STAV – schéma priorít pri poskytovaní starostlivosti v prípade nedostatku (kvalifikovaného personálu alebo ČO (ne)-znesie odklad / str. 6 – 8 z materiálu PhDr. Zuzany Fabiánovej, MBA link https://www.google.com/search?q=kr%C3%ADzov%C3%BD+mana%C5%BEment+pre+pobytov%C3%A9+zariadenia+soci%C3%A1lnych+slu%C5%BEdieb&rlz=1C1GGRV_en_SK803SK803&oq=kr%C3%ADzov%C3%BD+mene%C5%BEment+pre&aqs=chrome.l.69i57j0.10671j0j8&sourceid=chrome&ie=UTF-8

Činnosti	Orientačná tolerancia odkladu vzhľadom na mimoriadnu situáciu
Individuálne činnosti na záchranu života (poskytnutie prvej pomoci/privolanie záchranky)	žiadna tolerancia, potrebné konať bezodkladne
Podanie jedla diabetikom	najviac 30 minút od podania inzulínu
Individuálne opatrenia na zníženie horúčky nad 38 °C	30 minút
Tlmenie bolesti	15 minút – 60 minút v závislosti od intenzity bolesti
Podanie inzulínu diabetikom liečených inzulínom	60 minút
Podanie antibiotík (ATB) v stanovenom intervale, resp. s čo najkratším oneskorením	60 minút
Sledovanie vitálnych funkcií u rizikových klientov	60 minút
Zabezpečenie hydratácie klientov/vylúčenie dehydratácie	2-3 hodiny (ak nie je indikovaná zvýšená hydratácia)
Polohovanie klientov rizikových z hľadiska vzniku preležanín	60 minút – 4 hodiny v závislosti od stupňa rizika ich vzniku
Zabezpečenie výživy	2-3 hodiny (ak klient nie je diabetik)
Hygiena, Ošetrovanie rán	V mimoriadnej situácii znesie aj dňový odklad, ak nie je prítomné znečistenie stolicou, močom

1.3. Vstup a komunikácia zamestnanca v prípade potvrdenej nákazy COVID-19

- v prípade, že klient nie je odvezený do nemocnice a zostáva v zariadení
- vedúci KŠ zabezpečí izbu novým označením: INFEKČNÁ IZBA
- starostlivosť realizujú určení zamestnanci naďalej podľa 1.2.

- na RÚVZ sú nahlásené všetky osoby, ktoré s prijímateľom, ktorý má potvrdení COVID-19 prišli do kontaktu.

1.4. V prípade, že je prijímateľ s podozrením na COVID-19, alebo s potvrdeným COVID-19 prevezený do zdravotníckeho zariadenia

- vedúca praktická sestra zabezpečí dezinfekciu celej miestnosti germicídny žiaričom, dezinfekčnými prostriedkami a zabezpečí výmenu bielizne a pranie použitej posteľnej bielizne a viac krát vo vopred vyhradenej práčke.

2. Organizácia plánovanie a informovanosť

- koordinátor KŠ a vedúci KŠ zvolajú všetkých členov KT do zariadenia
- krízový štáb má pravidelne stretnutia a operatívne reaguje na situáciu, je v dennom kontakte s koordinátorom KŠ – ktorý je mimo ZSS, udržiava kontakt s ÚKŠ a postupuje podľa pokynov RÚVZ a ÚKŠ, udržiava kontakt s orgánmi štátnej správy a ak treba, prostredníctvom koordinátora KŠ vydáva tlačové správy
- určí pracovníka v zariadení, ktorý bude pri krízovej telefonickej linke a bude 3 hodiny denne k dispozícii pre klientov, ale aj pre príbuzných (určená sociálna pracovníčka), čas kedy je tento pracovník k dispozícii bude na webe
- koordinátor KŠ monitoruje situáciu v SR a sleduje správy ÚKŠ, médií a štátnej správy a denne ich posielajú vedeniu KŠ v karanténe, z každého zasadnutia KŠ v zariadení dostanú určené informácie zamestnanci aj klienti.

3. Organizácia na opatrovateľsko - ošetrovateľskom úseku

- do služby sú povolaní všetci zamestnanci, ktorí sú v zozname ako Krízový tím a to aj s osobnou výbavou a všetci členovia vedenia krízového štábu
- vedúci KŠ ich informuje o karanténe 14 dní a o spustení Intervenčnej fázy – KARANTÉNY celého zariadenia
- je zastavený príjem nových klientov, o čom je informovaná Štátna správa a samospráva
- vedenie KŠ zabezpečí realizáciu hygienických exteriérových označení ako aj označení v budove (čistá a infekčná cesta) a ďalších opatrení
- určená osoba informuje personál a klientov o miestach, kde nesmú vstupovať.
- starostlivosť o klientov je minimalizovaná na úkony zo zoznamov, v ktorých sú zredukované činnosti v opatrovateľsko - ošetrovateľskej a sociálnej starostlivosti
- je zabezpečené spojenie so zdravotníckym zariadením a zastavene sú výjazdy klientov k lekárom, s výnimkou intervencie RZP, ktorá musí byť vopred upovedomená, že ide do zariadenia s výskytom COVID-19!

4. Organizácia obslužný úsek

- je zabezpečené nevyhnutné upratovanie, pranie bielizne a šatstva
- je zabezpečené nevyhnutné zásobovanie potravinami, ak nie je možné, vedenie KŠ rozhodne o zabezpečení krízového jedálneho sálu s využitím na to vopred určených zásob
- sú vytvorené spálne pre personál podľa vopred naplánovaného určenia
- vedúci KŠ sleduje denne zásoby potravín, dezinfekcie a ochranných pomôcok, v prípade nedostatku kontaktuje Koordinátora KŠ a požiada o zabezpečenie
- v Intervenčnej fáze sa raňajky, obedy aj večere podávajú na izbách

- infikovaným klientom sa raňajky, obedy a večere podávajú v jednorazových riadoch a s jednorazovým príborom, ktoré sa po použití vyhadzujú
- v tejto fáze nielen zamestnanci nepretržite, ale aj neinfikovaní klienti nosia rúška, ak idú do záhrady, či prechádzajú spoločným priestorom, infikovaní klienti nesmú z izieb vychádzať!
- nevykonávajú sa v interiéroch už ani aktivity o 5-tich osobách, iba individuálne návštevy v izbách neinfikovaných prijímateľov a prechádzky v záhrade
- naďalej sa vykonávajú všetky doterajšie pokyny o dezinfekcii a špeciálne sa dodržiava postup pri starostlivosti o infikovaných prijímateľov a infikovaná a čistá zóna.

5. Organizácia starostlivosti o zamestnancov

- **vedúca praktická sestra:** starostlivo stráži nemiešanie tímov a nemiešanie zamestnancov, ktorí sa starajú o infikovaného prijímateľa (prijímateľov) s tými, ktorí sa starajú o neinfikovaných a kontroluje dodržiavanie infikovanej a čistej cesty
- každý deň kontroluje pred a po službe meranie teploty všetkých zamestnancov
- pravidelne im prideliuje a kontroluje dostatok ochranných a intervenčných ochranných pomôcok.
- **riaditeľ ako vedúci KŠ:** je oporou zamestnancom, posmeľuje ich a snaží sa vytvoriť v zariadení podľa možností príjemnú atmosféru
- v prípade potreby zabezpečí zamestnancom psychológa po telefóne, čokoládu, umožní častejšie fajčiarske prestávky a povolí viac prestávok na telefonický kontakt zamestnancov s rodinou.

Pomôcka na zriadenie COVID zón (určenie čistej a špinavej zóny a izieb)

Doporučuje sa v ZSS dočasne znížiť kapacitu zariadenia „prirodzeným úbytkom“ a neobsadzovať celú kapacitu, aby tak vznikla možnosť na zriadenie karanténnych a izolačných izieb (izolačná sa mení na infekčnú po potvrdení na COVID 19). Ak je možné urobiť izolačné a infekčné izby v časti budovy so samostatným vchodom (iným vchodom), tak je to ideálne. Čistá a špinavá zóna musia byť zreteľne označené – najlepšie farebnými páskami na zemi a cedulou na stene, alebo na páske. Ak je špinavá zóna len izba, tak sa OOPP vyzliekajú napr. v predsieni izby.

Miesto vyzliekania OOPP:

Ideálne je vyčleniť aj kúsok chodby pred izbou ako špinavú zónu a tam vytvoriť priestor na vyzliekanie OOPP. OOPP zamestnanci vyzliekajú ešte v špinavej zóne. Preto je tam treba umiestniť koše na vyhadzovanie infekčných OOPP, ale aj nádobu na dezinfekciu štítu, či okuliarov. (nádobu s vekom po vložení predmetov zvonka dezinfikovať ešte v špinavej zóne preniesť nádobu do čistej zóny kde v kúpeľni na to určenej dokončíte dezinfekciu predmetov v rukaviciach a v rúšku). Na mieste vyzliekania musí byť umiestnené zrkadlo a plagát nákras vyzliekania OOPP.

Miesto obliekania OOPP:

Respirátor (ak bol chránený štítom) až v čistej zóne / pri dverách izby, kde musí byť aj dezinfekcia. Ak sa zamestnanec omylom dotkne prednej časti respirátora, musí si hneď dezinfikovať ruky.

Čisté OOPP si obliekajú ešte v čistej zóne. Kde je krabica s rukavicami, zástery, tiež dezinfekcia a ostatné nové intervenčné OOPP a dezinfikované okuliare, alebo štíty a umiestnenie zrkadla – pre kontrolu bezpečného nasadenia si OOPP a plagát nákras obliekania OOPP.

A) Čistá zóna:

1. **COVID zóna 1** (karanténna izba – 14 dní) – základný stupeň OOP/rúško, rukavice, dezinfekcia/

- klienti bez príznakov s testami nie staršími ako 48 hodín
  - a) klienti na bežných izbách
  - b) novoprijatý klient
  - c) klient vrátený z hospitalizácie (ale aj jednodňového vyšetrenia)

B) Špinavá zóna:

COVID zóna 2 (izolačná izba – do výsledku testu na Covid – 19) – intervenčné OOP / respirátor (FFP2, alebo N95, KN 95 – 92-95% účinnosť, alebo FFP3 98% účinnosť), rukavice (2 páry naraz na sebe), štít (lepší ako okuliare – lebo chráni aj respirátor), Ochranný odev:

- a) plášť, alebo overal – nepriepustnosť vírusov
- b) ochranný plášť empír s vode odolnou úpravou priepustný na vírusy + igelitová zástera
- c) igelitový plášť (pre prípad, že overal, alebo empír plášť nemá vode odolnú úpravu), ochranné čiapky, plná umývateľná obuv, alebo návleky na bežnú pracovnú obuv, dezinfekcia s virucídnym účinkom/

- a) klient s príznakmi (stačí jeden príznak)
- b) klient bez príznakov, ktorý bol v styku s klientom s príznakmi
- c) klient bez príznakov, ktorý bol v styku s klientom, či zamestnancom bez príznakov, ale s pozitívnym testom na Covid – 19

2. **COVID zóna 3** (infekčná izba – do vyliečenia) – intervenčné OOP

- klient, ktorý má pozitívny test na COVID – 19 zostáva na izbe do vyliečenia a do výsledku 2. opakovaného testu na COVID – 19

Vybavenie špinavej zóny:

- označenie zón lepiacimi páskami na zemi a ceduľami
- odpadkový kôš nášľapný uzatvárateľný
- odpadkové vrecia
- dezinfekčné prostriedky
- plagát s postupom vyzliekania sa OOPP
- **dezinfekčné rohožky (lepiace z tkaniny a napustené dezinfekciou) umiestniť v mieste vyzliekania OOPP na prechode infekčnej a čistej zóny**

Vybavenie infekčnej izby:

- potreby pre starostlivosť klienta (inkontinenčné pomôcky, obväzy...)
- odstrániť z izby záclony, závesy, výzdobu, kreslá – nechať len nutné vybavenia ktoré sa dá dezinfikovať
- zdravotnícke pomôcky (teplomery, tlakomer – vyčlenené iba pre infekčnú zónu (po použití vždy dezinfikovať!))
- klient má minimum vecí
- upratovací vozík
- pravidelne vetrať miestnosť

Druhy ochranných osobných pomôcok OOP

1. rúška

Správne nasadenie:

- pred nasadením si umyť a dezinfikovať ruky
- zvonka riasenie smerom dole

- nedotýkať sa prednej časti (iba gumičiek či šnúrok)
- zatiahnuť, aby boli čo najmenšie medzery od tváre

a) **jednorázové rúško** / maximálne 3-4 hodiny (alebo do zvlhnutia)

- chráni okolie, menej

b) **látkové rúško** / výmena po 4 hodinách (2 kusy na jednu pracovnú smenu)

- zber do samostatného koša
- prať na 90 stupňov C dezinfekčným práškom (alebo zaliať vriacou vodou a potom prať na 60 stupňov C) a žehliť za vlhka suchou žehličkou bez pary

2. respirátory

Správne nasadenie:

- tak aby ste necítili prúdenie vzduchu z bokov

A) Respirátor FFP3 (účinnosť 98%)

B) Respirátor FFP2 (účinnosť 95%)

- NR znamená jednorázové použitie
- R znamená opakované použitie (možnosť dezinfekcie)
- respirátor bez ventilu chráni nositeľa aj okolie
- respirátor s ventilom nechráni okolie pred infekčným nositeľom (cez respirátor s ventilom je nutné mať rúško, ak chcete chrániť aj okolie a nielen seba pred okolím)
- je možné použiť rovnaký respirátor na klientov v rovnakej zóne, ak nie je znečistený, alebo poškodený

Krízový plán je nutné predložiť všetkým zamestnancom a najmä členom Krízového štábu a krízových tímov. Po oboznámení sa je nutné dať prezenčnú listinu na podpis každému zamestnancovi, že sa s Krízovým plánom oboznámil a jeho ustanoveniam rozumie.

Krízový plán je možné aktuálne dopĺňať. Členovia Krízového štábu a Krízových tímov musia byť informovaní o každej aktualizácii a musia to potvrdiť svojim podpisom.

7 Súvisiace podklady a dokumenty

- Informácie na www.ruvz.sk
- Letáky: Domáca izolácia, Odporúčania pre verejnosť
- Návod na použitie germicídnych žiaričov

Zdroje, ktoré slúžili ako informačný podklad k vypracovaniu materiálu:

- Doporučený postup APSS ČR /A. GHANAMOVÁ/
- Dokumentácia Tabita s.r.o.
- Dokumentácia odbornej skupiny, zloženej zo zástupcov organizácií:
     Socia, SocioFórum, Forum Human Rights, Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím SR
- Usmernenia z webových stránok MZ SR a MPSVR SR
- praktické skúsenosti poskytovateľa sociálnej služby

7.1 PRÍLOHY - Formuláre, vzory a tlačivá

KP01.P01_Protokol COVID-19

KP01.P02_Meranie telesnej teploty klientov-preventívne opatrenia-COVID-19.

KP01.P03_Meranie telesnej teploty zamestnancov - preventívne opatrenia-COVID-19

KP01.P04_Záznam o mimoriadnej udalosti

7.2 LITERATÚRA

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva štandardný preventívny, diagnostický a terapeutický postup (ŠPDTP): Štandardný postup pre rýchle usmernenia klinického manažmentu detských a dospelých pacientov s novým koronavírusom 2019 (COVID-19) a s pneumóniou.

Vyhláška MZ SR č. 553/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.

8 Infraštruktúra / materiálne zabezpečenie

Balíček ochranných pomôcok pred COVID-19.

9 Riziká

Riziko epidémie

10 Plán uvoľňovania opatrení v zariadení

Realizácia plánu je priamo závislá od vývoja epidemiologickej situácie, od jednotlivých rozhodnutí krízového štábu, hlavného hygienika SR a od realizácie predchádzajúcej fázy. Preto sa tretia a štvrtá fáza môžu počas realizácie meniť.

I. FÁZA /od ..... – ...../

- umožnenie klientom krátkodobé opustenie priestorov ZSS počas dňa s pohybom mimo uzavretých priestorov s vysokou koncentráciou osôb /realizácia nákupov v dedinskom obchode za prísnych epidemiologických opatrení /bližšie v usmernení k umožneniu dočasného opustenia zariadenia//
- umožnenie klientom absolvovať lekárske vyšetrenia a vybavovanie úradných záležitostí, ktoré vyžadujú jeho osobnú účasť
- povolenie externých služieb starostlivosti o telo /pedikér, kaderník, holič/ v priestoroch ZSS
- umožnenie vykonania revízií v ZSS, pri ktorých hrozí riziko z omeškania a nevykonávajú sa v izbách klientov

II. FÁZA /od ..... – 14.06.2020/

- umožnenie návštev u klientov v ZSS vo vonkajších, počas nepriaznivého počasia aj vo vyhradených vnútorných priestoroch zariadenia, mimo izieb klientov
- umožnenie návštev aj na izbách klientov, pokiaľ sa jedná o imobilných ležiacich klientov, /bližšie v usmernení k umožneniu návštev/
- umožnenie prechodu klienta z celoročnej pobytovej formy ZSS do iného ZSS s celoročnou pobytovou formou

III. FÁZA /od ..... – ...../

- umožnenie prijímania všetkých žiadateľov o poskytnutie sociálnej služby
- umožnenie opustenia ZSS do domácnosti, na víkend alebo sviatky
- povolenie organizovania spoločných aktivít v malom počte účastníkov, vrátane bohoslužieb

IV. FÁZA /od ..... - /

- obnovenie prevádzky s príslušnými zmenami v doteraz platných legislatívnych obmedzeniach a s prípravou na možnú II. Vlnu
- obnovenie dodávateľských prác a ostatných revízií
- predpokladané ukončenie tejto fázy je .....

OPATRENIA V ZMENE UVOĽŇOVANIA

Uzavretie sociálnych služieb alebo zmena režimových opatrení v prípade výskytu ochorenia COVID-19, v takomto prípade poskytovateľ zašle bezodkladne hlásenie o mimoriadnej situácii na MPSVR SR a hlási podozrenie o ochorení miestne príslušnému RÚVR [/odbkrman@employment.gov.sk/](mailto:odbkrman@employment.gov.sk) . Ďalej postupujeme podľa pokynov uvedených inštitúcií.

Plán uvoľňovania opatrení v zariadení

Realizácia plánu uvoľňovania je priamo závislá od vývoja epidemiologickej situácie, od jednotlivých rozhodnutí krízového štábu, v súlade s aktuálnymi podmienkami uvedenými vo vyhláske Úradu verejného zdravotníctva SR, pandemickým plánom, so semaformi pre jednotlivé druhy sociálnych služieb a v súlade s aktuálnym krízovým plánom zariadenia.

Plán uvoľňovania umožňuje:

- klientom krátkodobé opustenie priestorov ZSS počas dňa s pohybom mimo uzavretých priestorov s vysokou koncentráciou osôb /realizácia nákupov v dedinskom obchode za prísnych epidemiologických opatrení /bližšie v usmernení k umožneniu dočasného opustenia zariadenia/
- klientom absolvovať lekárske vyšetrenia a vybavovanie úradných záležitostí, ktoré vyžadujú jeho osobnú účasť
- poskytovať externé služby starostlivosti o telo /pedikér, kaderník, holič/ v priestoroch ZSS
- vykonanie revízií v ZSS, pri ktorých hrozí riziko z omeškania a nevykonávajú sa v izbách klientov
- návštevy u klientov v ZSS vo vonkajších, počas nepriaznivého počasia aj vo vyhradených vnútorných priestoroch zariadenia /návštevná miestnosť/
- návštevy aj na izbách klientov, pokiaľ sa jedná o imobilných ležiacich klientov, /bližšie v usmernení k umožneniu návštev –príchod návštevy do zariadenia/
- prechodu klienta z celoročnej pobytovej formy ZSS do iného ZSS s celoročnou pobytovou formou
- prijímanie všetkých žiadateľov o poskytnutie sociálnej služby

- povolenie organizovania spoločných aktivít v malom počte účastníkov, vrátane bohoslužieb

OPATRENIA V ZMENE UVOLŇOVANIA

Pri uzavretí sociálnych služieb alebo zmene režimových opatrení v prípade výskytu ochorenia COVID-19, poskytovateľ zašle bezodkladne hlásenie o mimoriadnej situácii na MPSVR SR a hlási podozrenie o ochorení miestne príslušnému RÚVR [/odbkрман@employment.gov.sk/](mailto:odbkрман@employment.gov.sk) . Ďalej postupujeme podľa pokynov uvedených inštitúcií.

USMERNENIE K UMOŽNENIU NÁVŠTEV V ZARIADENÍ

Toto usmernenie špecifikuje podmienky umožnenia návštev vo vonkajších a vnútorných priestoroch zariadenia /mimo izieb klientov, s výnimkou pre klientov pripútaných na lôžko/. Zariadenie je povinné oboznámiť klientov a návštevníkov o aktuálnych hygienicko-epidemiologických opatreniach v zariadení a celkovej organizácii chodu zariadenia počas návštevy, povinnosti podpísať dennú evidenciu návštev, ktorej súčasťou je aj čestné prehlásenie o zdravotnom stave návštevníka a jeho cestovateľskej anamnéze. Vzor dennej evidencie návštev tvorí prílohu tohto usmernenia.

Odporúča sa, aby bola návšteva vopred dohodnutá /registrácia príbuzných/, s cieľom obmedziť zhromažďovanie ľudí pred vstupom do budovy zariadenia a v priestoroch zariadenia (vonkajších aj vnútorných). Registrácia návštev prebieha na telefónnom čísle 0915 657 674.

PRÍCHOD NÁVŠTEVY DO ZARIADENIA (VRÁTANE IZBY KLIENTA):

Obmedzuje sa počet osôb pre jedného návštevníka max. na 2 osoby a primerane sa minimalizuje čas trvania návštevy na 30 minút. Neumožňuje sa osobám mladším ako 15 rokov navštíviť klienta.

- Vstup do priestorov (vrátane vonkajších) sa umožní iba návšteve s prekrytými hornými dýchacími cestami / respirátor FFP2/, ktorý sa používa počas celej doby návštevy.
- Kontrola potvrdení návštevníkov o absolvovaní antigénového alebo PCR testu nie staršieho ako 24 hodín.
- Meranie TT bezkontaktným teplomerom. V prípade zvýšenej teploty alebo príznakov respiračného ochorenia (zvýšená teplota nad 37,2 °C, kašeľ, sekrécia z nosa), mu nebude umožnený vstup so zariadenia (ani do vonkajších priestorov).
- Návšteva žijúca v spoločnej domácnosti s osobou chorou na COVID-19, alebo podozrivou z ochorenia COVID-19, alebo kontakt s takouto osobou, kontakt v jeho blízkej rodine, kde je niektorý príslušník rodiny v karanténe, alebo ak v tomto období on alebo osoba, s ktorou je v blízkom kontakte pricestovala zo zahraničia (z krajiny s vysokým rizikom šírenia ochorenia COVID-19), nebude jej umožnený vstup do zariadenia (ani do vonkajších priestorov).
- Poučenie návštevníka o bezpečnosti a použití OPP.
- Pri vstupe do priestorov zariadenia použiť dezinfekčný prípravok na ruky.
- Návštevníci sa zdržiavajú iba v určených priestoroch na návštevu.

- Počas návštevy sa dodržiava predpísaná bezpečná vzdialenosť. Doba návštevy je 30 minút, po tejto dobe sa ukončuje.
- V prípade, že návštevník odmieta dodržiavať nastavené hygienické opatrenia zariadenia, má zariadenie možnosť návštevu prerušiť.
- Po ukončení návštevy je potrebné všetky dotykové plochy (nábytok, kľučky, pomôcky či iné vybavenie) vhodným spôsobom vydezinfikovať. Na dezinfekciu priestoru sa používa germicídny žiarič.

NÁVŠTEVA VO VONKAJŠÍCH PRIESTOROCH ZARIADENIA:

Odporúča sa preferovať realizáciu návštev vo vonkajších priestoroch (ak je to možné vzhľadom na priestory zariadenia, možnosti klientov – ich zdravotný stav, prípadne aktuálne počasie).

- Návšteva môže byť realizovaná len vo vyhradených priestoroch. Návštevník, zamestnanec prichádzajúci do kontaktu s ním, ako aj navštevovaný klient má počas celej doby návštevy vhodne prekryté horné dýchacie cesty (respirátor FFP2). Toto opatrenie sa nevzťahuje na klientov, u ktorých to vzhľadom na ich znevýhodnenie nie je možné alebo žiadúce, ktorí nemusia mať prekrytú tvárovú časť.
- Zariadenie je povinné zabezpečiť organizáciu pohybu osôb vo vonkajších priestoroch, tak aby bol dodržaný odstup medzi jednotlivými návštevami min 5 metrov.
- Po ukončení návštevy je potrebné všetky dotykové plochy (stoly, stoličky) vhodným spôsobom vydezinfikovať.

NÁVŠTEVA VO VNÚTORNÝCH PRIESTOROCH ZARIADENIA /IZBA KLIENTA/

Príchod návštevníka do vnútorných priestorov zariadenia sa riadi rovnakými opatreniami ako pri návšteve v miestnosti pre návštevy.

- Návšteva priamo na izbe klienta, môže byť realizovaná len s výnimkou, ak je tento klient pripútaný na lôžko. Návštevník, zamestnanec prichádzajúci do kontaktu s ním, ako aj navštevovaný klient (prípadne iná osoba,) má počas celej doby návštevy vhodne prekryté horné dýchacie cesty (respirátor FFP2 a ochranný štít). Toto opatrenie sa nevzťahuje na klientov, u ktorých to vzhľadom na ich znevýhodnenie nie je možné alebo žiadúce, ktorí nemusia mať prekrytú tvárovú časť.
- Zariadenie je povinné zabezpečiť organizáciu pohybu osôb vo vnútorných priestoroch, tak aby bol dodržaný odstup medzi jednotlivými návštevami min 2 metre. Vo vnútorných priestoroch, ktoré sú menšie ako 15m², môže byť návšteva iba pre jedného klienta (resp. manželský pár, súrodencov).
- Pred návštevou sa získa súhlas všetkých obyvateľov izby, kde sa má návšteva zrealizovať a oznámi sa im dátum a čas návštevy.
- Pred vstupom do miestnosti sa aplikuje dezinfekcia na ruky, použijú sa jednorázové rukavice, návštevnícky plášť.
- Počas návštevy sa používa germicídny žiarič, za prítomnosti iných klientov na izbe, ktorí nie sú mobilní, sa navštívená osoba oddeľuje prenosnou stenou /paraván/.

- Po ukončení návštevy je potrebné všetky dotykové plochy (stoly, stoličky, kľučky, podlahy) vhodným spôsobom vydezinfikovať, vyvetrať miestnosť a použiť germicídny žiarič.

USMERNIENIE K UMOŽNENIU NÁVRATU, PRESUNU A PRIJÍMANIU KLIENTOV DO ZARIADENIA

V súvislosti s postupným uvoľňovaním prijatých opatrení, je možné pristúpiť k umožneniu návratu klientov do zariadenia po pobyte v domácom prostredí, presunu klienta z iného a do iného zariadenia a prijímania nových klientov.

V prípade potreby poskytovateľ bude konzultovať organizačné postupy s príslušným RÚVZ SR.

Klientovi presúvajúcemu sa z iného zariadenia sa začne poskytovať sociálna služba až vtedy, ak klient alebo osoba sprevádzajúca klienta vyplní **Čestné vyhlásenie o zdravotnom stave a cestovateľskej anamnéze prijímateľa sociálnej služby a osôb, s ktorými je v styku**, uvedeného v prílohe. Zároveň požadujeme pri prijímaní nového klienta potvrdenie o očkovaní proti COVID-19 druhou dávkou vakcíny, potvrdenie o bezinfekčnosti a aj potvrdenie o vykonaní testu na COVID-19 s negatívnym výsledkom, nie starším ako 24 h. Toto potvrdenie je potrebné aj vtedy, keď je klient zaočkovaný druhou dávkou vakcíny proti COVID-19.

Odporúčame, aby klienta pri prijatí do zariadenia sprevádzala iba jedna osoba /rodinný príslušník/. Platí povinnosť prekrytia horných dýchacích ciest / respirátor FFP2/. Do vnútorných priestorov je možné vstúpiť iba s klientom imobilným. Sprevádzajúca osoba sa preukáže negatívnym výsledkom testu na COVID-19, nie starším ako 24 h.

Klientovi sa pri príchode do zariadenia zmeria telesná teplota. V prípade zvýšenej teploty /nad 37,2°C/ alebo príznakov respiračného ochorenia /kašeľ, sekrécia z nosa.../ mu nebude umožnený vstup do zariadenia. Pri vstupe je potrebné dezinfikovať si ruky dezinfekčným prostriedkom vo vestibule zariadenia, prípadne použitie jednorázových rukavíc.

Ak klient pri príchode do zariadenia neabsolvuje preventívne oddelenie od ostatných klientov, bude 14 dní pravidelne sledovaný jeho zdravotný stav, so zameraním na príznaky respiračného ochorenia a pravidelných intervaloch testovanie antigénovými testami. V prípade vyskytnutia sa príznakov alebo zvýšenej teploty, zamestnanci okamžite izolujú klienta od ostatných a postupujú v súlade s usmernením RÚVZ.

USMERNIENIE K UMOŽNENIU DOČASNÉHO OPUSTENIA ZARIADENIA

Toto usmernenie špecifikuje podmienky dočasného opustenia zariadenia za účelom pohybu mimo zariadenia /vychádzka, absolvovanie lekárskeho vyšetrenia, vybavenie úradných záležitostí/. Upravuje iba tie opatrenia, ktoré sú nad rámec chodu zariadenia. Uvoľňovanie sa riadi platným COVID AUTOMATOM pre jednotlivé okresy.

Zariadenie je povinné oboznámiť klientov spôsobom pre nich zrozumiteľným a osoby sprevádzajúce klientov mimo zariadenia o aktuálnych hygienicko-epidemiologických opatreniach, ktoré je potrebné dodržať pri vychádzke, vyšetrení alebo úradnej záležitosti.

V II. fáze je možné dočasne opustiť zariadenie len v sprievode zamestnanca zariadenia, dobrovoľníka, prípadne rodinného príslušníka (sprevádzajúce osoby); odporúča sa dobu pobytu mimo priestorov zariadenia podľa možností minimalizovať, v intervale 60 minút. V prípade ak sa vychádzka organizuje v skupine, odporúča sa veľkosť skupiny do 5 osôb. Pri spoločných, ako aj samostatných vychádzkach, sa - odporúča vyhnúť sa uzatvoreným priestorom s vyššou koncentráciou osôb (najmä väčšie obchody, prípadne kultúrne zariadenia).

Sprevádzajúce osoby ako aj klienti zariadenia majú počas celej doby dočasného opustenia zariadenia (ak to napr. nevyklučuje charakter vyšetrenia) vhodne prekryté horné dýchacie cesty (rúško, respirátor) a odporúča sa používať aj rukavice. Toto opatrenie sa nevzťahuje na deti a klientov, u ktorých to vzhľadom na ich znevýhodnenie nie je možné alebo žiaduce, ktorí nemusia mať prekrytú tvárovú časť - v takom prípade sa odporúča dobu pobytu mimo priestorov zariadenia minimalizovať.

Po návrate klienta a zamestnanca do vnútorných priestorov zariadenia je potrebné zabezpečiť hygienu ich rúk najlepšie s použitím dezinfekčných mydiel. Odporúča sa používať len jednorazové papierové utierky.

Ak sa u klienta kedykoľvek po dobu 14 - dní po dočasnom opustení zariadenia objavia príznaky nákazy ochorením COVID – 19, bezodkladne je izolovaný od ostatných prijímateľov sociálnej služby a ďalší postup je potrebné konzultovať s príslušným regionálnym ÚVZ.

Ak sa u sprevádzajúcej osoby kedykoľvek po dobu 14 - dní po dočasnom opustení zariadenia objavia príznaky nákazy ochorením COVID – 19, bezodkladne o tom informuje poskytovateľa a postupuje podľa usmernenia miestne príslušného regionálneho ÚVZ.

Poskytovateľ zabezpečí dôsledné dodržiavanie aktuálnych hygienicko-epidemiologických opatrení Úradu verejného zdravotníctva SR, vydaných na zamedzenie šírenia ochorenia COVID- 19, hygienických odporúčaní a používanie osobných ochranných pomôcok (rúško, prípadne rukavice).

Aj mimo zariadenia je potrebné primerane rešpektovať všeobecné zásady prevencie pred nákazou ochorením COVID- 19, vypracované v súlade s odporúčaniami Ministerstva zdravotníctva SR pre verejnosť, a to najmä:

- Umývať si ruky často mydlom a teplou vodou po dobu 20 sekúnd. Ruky si utierať jednorazovou papierovou utierkou. Ak nie je k dispozícii mydlo a voda, je potrebné použiť dezinfekčný prostriedok na ruky na báze alkoholu.
- Nedotýkať sa neumytými rukami očí, nosa i úst.
- Zakrývať si nos a ústa pri kašľaní a kýchaní jednorazovou papierovou vreckovkou a následne je zahodiť do koša.
- Vyhýbať sa blízkeho kontaktu s ľuďmi, ktorí javia príznaky respiračného ochorenia.
- Podľa možnosti dodržiavať vzdialenosť najmenej dva metre medzi sebou.
- Nechodiť do oblastí s vysokou koncentráciou ľudí.
- V domácnosti dbať na zvýšenú dezinfekciu povrchov.

Rámcové podmienky pre návrat klientov celoročných pobytových foriem ZSS podmienených odkázanosťou, pre prijímanie nových klientov a pre presun klientov medzi ZSS s celoročnou pobytovou formou

- Klienti, ktorým bola prerušená poskytovaná sociálna služba celoročnou pobytovou formou a po túto dobu prerušenia boli v domácom prostredí a klientom presúvaným z iného zariadenia sa môže začať poskytovať služba v zariadení. Tieto osoby sa odporúča umiestniť do obytnej miestnosti vytvorenej na účel preventívneho oddelenia od ostatných prijímateľov sociálnej služby najmenej po dobu 14 dní. Pravidelné pretestovanie antigénovým testom.
- Novým klientom sa môže začať poskytovať sociálna služba v zariadení. Tieto osoby sa musia umiestniť do obytnej miestnosti vytvorenej na účel preventívneho oddelenia od ostatných prijímateľov sociálnej služby najmenej po dobu 14 dní. Pravidelné pretestovanie antigénovým testom.